

ชื่อชุดโครงการ	วิจัยพัฒนาการเพิ่มมูลค่าผลผลิตเกษตร
ชื่อโครงการ	วิจัยและพัฒนาบรรจุภัณฑ์
ชื่อการทดลอง	วิจัยและพัฒนาเครื่องหั่นย่อยและบดวัสดุทางการเกษตร (Research and Development chopper and Hammer mill)

คณะผู้ดำเนินงาน

หัวหน้าการทดลอง นายมงคล ตุ่นเฮ้า วิศวกรการเกษตรชำนาญการ

สังกัด ศูนย์วิจัยเกษตรวิศวกรรมขอนแก่น

ผู้ร่วมงาน

1. นายพุทธิพันธ์ จารุวัฒน์ วิศวกรการเกษตรชำนาญการพิเศษ

สังกัด ศูนย์วิจัยเกษตรวิศวกรรมจันทบุรี

2. นายรังสีธิ์ ศิริมาลา นายช่างเครื่องกลชำนาญงาน

สังกัด ศูนย์วิจัยเกษตรวิศวกรรมขอนแก่น

3. นายมานพ คันธามารัตน์ นายช่างเครื่องกลชำนาญงาน

สังกัด สถาบันวิจัยเกษตรวิศวกรรม

บทคัดย่อ

เปลือกทุเรียนและต้นกล้วยได้ถูกนำมาแปรรูปเป็นผงคาร์บอกซิเมทิลเซลลูโลสเพื่อใช้เป็นแผ่นฟิล์มผง ที่ละลายน้ำได้ โดยมีขั้นตอนการผลิตคือต้องนำมาหั่นเป็นชิ้นบางและอบให้แห้ง ขนาดของชิ้นทุเรียนที่เหมาะสมสำหรับกระบวนการอบคือ มีความหนา 2-4 มิลลิเมตร จึงได้ออกแบบสร้างเครื่องหั่นเปลือกทุเรียน โดยลักษณะตัวเครื่อง ประกอบด้วยใบมีดจำนวน 2 ใบ ติดตั้งบนแผ่นสแตนเลส กลมเส้นผ่านศูนย์กลาง 30 เซนติเมตรหนา 15 มิลลิเมตร ติดตั้งในแนวระดับ มีช่องป้อน 2 ช่องทรงกระบอกเส้นผ่านศูนย์กลาง 7.6 เซนติเมตรสูง 20 เซนติเมตร ป้อนเปลือกทุเรียนลงตามแนวตั้ง ใช้มอเตอร์ไฟฟ้าขนาด 1 แรงม้าเป็นต้นกำลัง ที่ความเร็วรอบใบมีด 540 รอบต่อนาที จำนวนคนป้อน 2 คน มีอัตราการทำงาน 392 กิโลกรัมต่อชั่วโมง และเครื่องหั่นย่อยต้นกล้วย มีอัตราการทำงาน 1,200 กิโลกรัมต่อชั่วโมง ความเร็วรอบใบมีด 1,000 รอบต่อนาที

คำนำ

วัสดุการเกษตรที่เหลือจากการใช้ประโยชน์หลัก ได้ถูกนำกลับมาใช้ใหม่ตามแนวคิด Zero Waste ลดขยะลดภาวะโลกร้อน ซึ่งพบว่าวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรหลายชนิดสามารถผลิตเป็นผงคาร์บอกซิเมทิลเซลลูโลส (CMC) หรือพลาสติกชีวภาพได้ เช่นเปลือกทุเรียน ชานอ้อย ต้นกล้วย เป็นต้น ซึ่งสารดังกล่าวใช้กันแพร่หลายในอุตสาหกรรม ทั้งอาหาร ยา เซรามิก เพื่อเพิ่มความข้นหนืดให้กับตัวอาหาร อาทิเช่น ไอศกรีม สารเคลือบผิว แคปซูลยา เปลือกทุเรียนเป็นวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรที่สร้าง ปัญหาให้กับชุมชน ตลาดสดหลายแห่ง เนื่องจากมีกลิ่นฉุน จึงเป็นวัสดุเหลือใช้ที่ได้นำมาทดลองแปรรูปเป็นผงคาร์บอกซิเมทิลเซลลูโลส โดยผ่านกระบวนการคือ

ต้องหันเป็นชิ้นบางและ อบให้แห้งที่อุณหภูมิ 55 องศา นาน 24 ชั่วโมง จากนั้นนำโซเดียมไฮดรอกไซด์ มาสกัด เปลือกทุเรียนอบแห้งจนออกมาเป็นเส้นใยเซลลูโลสสีน้ำตาล แล้วนำมาล้างน้ำหลายๆครั้ง เพื่อให้โซเดียมฯ หหมดไป แล้วจะได้เส้นใย CMC สีขาว ก่อนนำไปบดเป็นผง แล้วอบแห้งอีกครั้ง จะได้ผง CMC ที่นำไปใช้ประโยชน์ได้ ทั้งนี้ ในขั้นตอนของการหันเป็นชิ้นบาง จำเป็นต้องมีเครื่องหันเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงานและให้ได้ขนาดชิ้นที่มีความเหมาะสมอีกทั้งได้ปริมาณมากตามความต้องการโดยเร็ว จึงจำเป็นต้องสร้างเครื่องที่มีลักษณะเฉพาะ เพื่อให้ได้ขนาดชิ้นของเปลือกทุเรียนดังกล่าว แต่เนื่องจากเปลือกทุเรียนมีลักษณะที่แข็งด้านนอก นุ่มด้านใน และมีเส้นใย การใช้เครื่องหันย่อยที่มีอยู่โดยทั่วไป จึงไม่สามารถกระทำได้ ซึ่งเบื้องต้นได้ทดสอบ กับเครื่องหันฟาง เครื่องหันย่อยขนาดเล็ก เครื่องหันเปลือกทุเรียนแบบเดิม และเครื่องหันย่อยต้นถั่วลิสง เพื่อให้ได้เครื่องหันที่มีความเหมาะสมสำหรับการหันเปลือกทุเรียนและพัฒนาเป็นเครื่องหันเปลือกทุเรียน ที่ใช้ในกระบวนการแปรรูปเปลือกทุเรียนเป็นผงคาร์บอกซิเมทิลเซลลูโลส ต่อไป

วิธีการดำเนินการ

อุปกรณ์

วัสดุและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการดำเนินการ มีดังนี้

1. เครื่องหันย่อยแบบต่างๆ
2. เหล็กขนาดและรูปร่างต่าง ๆ ตลอดจนวัสดุอื่น ๆ เช่น ลูกปืนตุ๊กตา สายพาน และ เครื่องยนต์ต้นกำลัง เป็นต้น ตลอดจนเครื่องจักรกลโรงงานต่าง ๆ เช่น เครื่องกลึง เครื่องเชื่อมไฟฟ้า ฯลฯ ที่ใช้ในการสร้างและประกอบต้นแบบ
3. เครื่องมืองานช่าง เช่น ประแจ ไขควง
4. เครื่องวัดความเร็วรอบ
5. นาฬิกาจับเวลา
6. เครื่องชั่ง
7. เปลือกทุเรียน
8. คอมพิวเตอร์
9. อุปกรณ์สำนักงานต่างๆ เช่นเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องสแกน กล้องถ่ายรูป

วิธีการดำเนินการ

1. ทดสอบเครื่องหันย่อยแบบต่างๆ กับเปลือกทุเรียน
2. พัฒนาเครื่องต้นแบบใหม่
3. สร้างและประกอบเครื่องต้นแบบ
4. ทดสอบ ปรับปรุง ดัดแปลง แก้ไข เครื่องต้นแบบเบื้องต้น
5. ทดสอบ รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ประเมินผล และปรับปรุงแก้ไข
6. ทดสอบเครื่องต้นแบบในสภาพใช้งานจริง และ เขียนแบบชิ้นส่วนและกลไกต่าง ๆ ของ

เครื่องต้นแบบ

7. ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ แล้วทำการทดสอบครั้งสุดท้าย
8. สาธิต เผยแพร่ ปรับปรุงแก้ไขแบบรายละเอียดชิ้นส่วนและกลไกต่าง ๆ
9. จัดทำรายงาน

เวลาและสถานที่

ระยะเวลาในการดำเนินการ ตุลาคม 2554- กันยายน 2557

ศูนย์วิจัยเกษตรวิศวกรรมขอนแก่น

ศูนย์วิจัยเกษตรวิศวกรรมจันทบุรี

สถาบันวิจัยเกษตรวิศวกรรม

ผลการทดลองและวิจารณ์

ได้ทำการศึกษาคุณสมบัติเบื้องต้นของต้นกล้วยและเปลือกทุเรียนสดซึ่งเป็นวัสดุทางการเกษตรสำหรับนำมาทำบรรจุภัณฑ์ ผลการศึกษาพบว่าต้นกล้วยมีความชื้นเฉลี่ย 91.73% มาตรฐานเปียก เป็นวัสดุที่มีเส้นใยเป็นองค์ประกอบประมาณ 23.9% และมีส่วนประกอบทางเคมี (% dry matter) คือ ไขมัน โปรตีน และเถ้า เป็นปริมาณ 0.4, 4.1 และ 31.4 ตามลำดับ ในขณะที่เปลือกทุเรียนมีความชื้นเฉลี่ย 80% มาตรฐานเปียก เป็นวัสดุที่มีเส้นใยเป็นองค์ประกอบประมาณ 79% และมีส่วนประกอบทางเคมี(% dry matter) คือโปรตีน ไขมัน และเถ้า เป็นปริมาณ 5.48, 0.82, และ 3.58 ตามลำดับ จึงได้ทำการสำรวจเครื่องหั่นย่อยที่มีความเป็นไปได้ที่จะนำมาทดสอบหั่นย่อยต้นกล้วยและเปลือกทุเรียน ตามรูปด้านล่าง ที่ประกอบด้วยเครื่องหลายลักษณะด้วยกัน

เครื่องฝานเนื้อผลไม้แบบของบริษัทเอกชน

เครื่องฝานเนื้อทุเรียนแบบของกรมวิชาการเกษตร

เครื่องหั่นย่อยกิ่งไม้แบบของกรมวิชาการเกษตร

ลักษณะของใบมีดและตัวตี

เครื่องหั่นทางปาล์มน้ำมันแบบของกรมวิชาการเกษตร

เครื่องหั่นย่อยต้นถั่วลิสงแบบของกรมวิชาการเกษตร

ต่อมาได้ทดสอบหารูปแบบของเครื่องต้นแบบที่เหมาะสมที่จะนำมาหั่นย่อยต้นกล้วยและเปลือกทุเรียน ผลการทดสอบเครื่องต่างๆ พบว่าเครื่องฟานเนื้อผลไม้และเนื้อทุเรียน เมื่อทดสอบการทำงานพบว่าจะได้ชิ้นของเศษวัสดุเป็นมีลักษณะที่เป็นแผ่นหนาบางปะปนกัน และมีชิ้นวัสดุติดอยู่ที่ตัวเครื่องเป็นจำนวนมาก ซึ่งจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไข หากต้องการนำมาใช้งานในลักษณะดังกล่าว สำหรับเครื่องหั่นย่อยกิ่งไม้จากการทดสอบพบว่าสามารถหั่นย่อยต้นกล้วยไม้และเปลือกทุเรียนได้แต่พบปรากฏมีเส้นใยจากวัสดุไปติดขัดที่แกนเพลของเครื่อง เมื่อทดสอบระยะเวลาอันเครื่องจะติดขัด ลักษณะชิ้นที่ได้ เป็นชิ้นเล็ก เครื่องหั่นทางปาล์มน้ำมันและเครื่องหั่นย่อยต้นถั่วลิสงซึ่งมีลักษณะการทำงานที่คล้ายกัน เมื่อทดสอบพบว่าสามารถหั่นย่อยพืชที่เป็นลักษณะเส้นใยได้ดี ซึ่งต้นกล้วยและเปลือกทุเรียนจัดเป็นวัสดุทางการเกษตรเป็นพืชที่มีเส้นใย พิจารณาว่าควรนำมาใช้สำหรับการหั่นต้นกล้วยที่ควรปรับปรุงช่องป้อนให้มีความเหมาะสม

ลักษณะของเนื้อทุเรียนที่ฟานได้

มีชิ้นเนื้อทุเรียนที่ฟานได้ติดที่ตัวเครื่องจำนวนมาก

ลักษณะของเปลือกทุเรียนและเส้นใยต้นกล้วยที่ติดอยู่ที่เครื่องหั่นย่อยกิ่งไม้

ทดสอบหั่นย่อยต้นกล้วยด้วยเครื่องหั่นทางปาล์มน้ำมัน

ทดสอบหั่นย่อยด้วยเครื่องหั่นย่อยต้นกล้วย

เมื่อปรับปรุงและทำการทดสอบเก็บข้อมูลเครื่องหั่นย่อยต้นกล้วยแล้วนำมาหั่นต้นกล้วย โดยได้ทำการปรับปรุงช่องป้อนให้สามารถป้อนท่อนกล้วยได้ พบว่าสามารถหั่นต้นกล้วยได้ดีแต่ ต้นกล้วยมีความชื้นสูงและมีน้ำปะปนออกมา วัสดุตัวเครื่องที่เป็นเหล็กเมื่อถูกความชื้นจะเป็นสนิม จึงเห็นควรที่จะปรับเปลี่ยนวัสดุบางชิ้นส่วนเพื่อป้องกันการเกิดสนิมต่อไป

ทดสอบหั่นต้นกล้วยต้องสับแบ่งต้นกล้วยก่อนป้อน

ต้นกล้วยที่หั่นย่อยได้

การทดสอบการหั่นย่อยเปลือกทุเรียนด้วยเครื่องหั่นย่อยพืชเส้นใย ผลการทดสอบพบว่าเครื่องหั่นย่อยพืชเส้นใยสามารถหั่นย่อยเปลือกทุเรียนในช่วงแรกได้แต่เมื่อทำงานไปซักระยะจะเกิดการติดของเศษเปลือกทุเรียนหั่นย่อยซึ่งมีลักษณะเหนียวหนืดภายในห้องหั่นย่อยไม่สามารถพ่นออกมาได้หมด และจะสะสมมากขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งเครื่อง

ลักษณะนี้สามารถนำมาพัฒนาให้เหมาะสำหรับการหั่นย่อยเปลือกทุเรียนในอนาคตได้ โดยให้เปลือกทุเรียนหั่นย่อยออกจากเครื่องที่ด้านล่าง และต้องปรับช่วงป้อนให้เหมาะสมกับขนาดของชั้นทุเรียน และทดลองปรับเปลี่ยนลักษณะของใบมีดที่ตัดเฉือน

ทดสอบเครื่องหั่นย่อยพืชเส้นใย

เศษเปลือกทุเรียนหนักในห้องหั่นย่อย

เครื่องหั่นทางปาล์มน้ำมัน

เครื่องหั่นย่อยต้นกล้วย

เครื่องหั่นย่อยพืชเส้นใย

ตารางที่ 1. ผลการทดสอบเบื้องต้นเครื่องหั่นทางปาล์มในการหั่นย่อยต้นกล้วย

หัวข้อทดสอบ	ความเร็วรอบแกนเพลลาใบมีด(รอบ/นาที)			
	632	815	912	1,010
ต้นกำลังเครื่องยนต์ดีเซล Kubota 9.5 แรงม้า				
ความสามารถในการหั่นย่อยต้นกล้วย (ก.ก./ชั่วโมง)	1,910 ^d	2,040 ^c	2365 ^b	2463 ^a
การสูญเสีย (%)	7.22 ^a	5.88 ^b	1.09 ^d	1.54 ^c
ขนาดชิ้นต้นกล้วย(กว้างxยาว : ซม.)	1.2x1.7	1.1x1.5	1x1.2	0.8x1
อัตราการใช้เชื้อเพลิง(ลิตร/ชม.)	1.62 ^d	1.73 ^c	1.84 ^b	2.13 ^a

วางแผนการทดสอบแบบ CRD ใช้ DMRT ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตารางที่ 2. ผลการทดสอบเบื้องต้นเครื่องหั่นพืชเส้นใยในการหั่นย่อยเปลือกทุเรียน

หัวข้อทดสอบ	ความเร็วรอบแกนเพลลาใบมีด(รอบ/นาที)			
	1,416	1,541	1,678	1,729
ต้นกำลังเครื่องยนต์เบนซิน Honda 5.5 แรงม้า				

ความสามารถในการหั่นย่อยเปลือกทุเรียน (ก.ก./ ชั่วโมง)	370.64 ^d	420.29 ^c	544.63 ^b	655.46 ^a
การสูญเสีย (%)	5.38 ^a	3.98 ^b	3.45 ^c	3.33 ^c
ขนาดชิ้นเปลือกทุเรียน(กว้างxยาว : ซม.)	0.9x1.2	0.7x1.3	0.6x1.2	0.5x1
อัตราการใช้เชื้อเพลิง(ลิตร/ชม.)	1.65 ^d	1.77 ^c	2.21 ^b	2.80 ^a

วางแผนการทดสอบแบบ CRD ใช้ DMRT ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ข้อมูลเบื้องต้นจากผลการทดสอบพบว่าเครื่องหั่นทางปาล์มและเครื่องหั่นต้นถั่วลิสงมีศักยภาพในการนำมาวิจัยและพัฒนาเพื่อใช้ในการหั่นย่อยต้นกล้วยได้ และเครื่องหั่นย่อยพีชเส้นใยและเครื่องผ่าน สามารถนำมาพัฒนาเพื่อใช้ในการหั่นย่อยเปลือกทุเรียน หากต้องการลักษณะของชิ้นที่เป็นแผ่นควรปรับปรุงจากเครื่องผ่าน แต่หากต้องการชิ้นทุเรียนควรปรับปรุงจากเครื่องหั่นย่อยซากพืชซึ่งข้อมูลผลการทดสอบแสดงตามตารางที่ 1. ผลการทดสอบเบื้องต้นเครื่องหั่นทางปาล์มสำหรับหั่นย่อยต้นกล้วย และตารางที่ 2.แสดงผลการทดสอบเบื้องต้นเครื่องหั่นย่อยพีชเส้นใยสำหรับหั่นย่อยเปลือกทุเรียน

การดำเนินการปรับปรุงและทดสอบเครื่องหั่นย่อยเปลือกทุเรียนต้นแบบ ได้ทดลองปรับปรุงต้นแบบสำหรับทดสอบ 2 เครื่องคือ เครื่องแบบ A ได้ปรับปรุงเครื่องผ่านเพื่อให้ได้ชิ้นเปลือกทุเรียนที่เป็นแผ่น และเครื่องแบบ B ปรับปรุงจากเครื่องหั่นย่อยซากพืชเส้นใย ซึ่งเป็นชิ้นละเอียด ซึ่งเครื่องต้นแบบ A ซึ่งทำจากสแตนเลส มีลักษณะใบมีดสองใบวางตามแกนตั้ง มีช่องสำหรับป้อนสองช่องและป้อนชิ้นงานเข้าด้านบนของตัวเครื่อง ต้นกำลังใช้มอเตอร์ไฟฟ้าขนาด 1 แรงม้า 220 โวลต์ การทำงานของเครื่องคือกดชิ้นเปลือกทุเรียนเข้าช่องป้อนด้านบนด้วยอุปกรณ์สำหรับกดชิ้นงาน ใบมีดจะหั่นโดยลักษณะผ่าน ลักษณะของชิ้นงานที่ได้จะมีลักษณะเป็นแผ่น ตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการทดสอบ เครื่องหั่นย่อยเปลือกทุเรียน แบบ A

ความเร็วรอบใบมีด	อัตราการทำงาน (kg/hr)	ขนาดชิ้นงาน (mm)			
		กว้าง	ยาว	หนา	
200 (rpm)	A	64.5	38.25	83.5	3.5
250 (rpm)	B	121.5	48.25	98.5	3.25
300 (rpm)	C	126	49.5	96.25	4

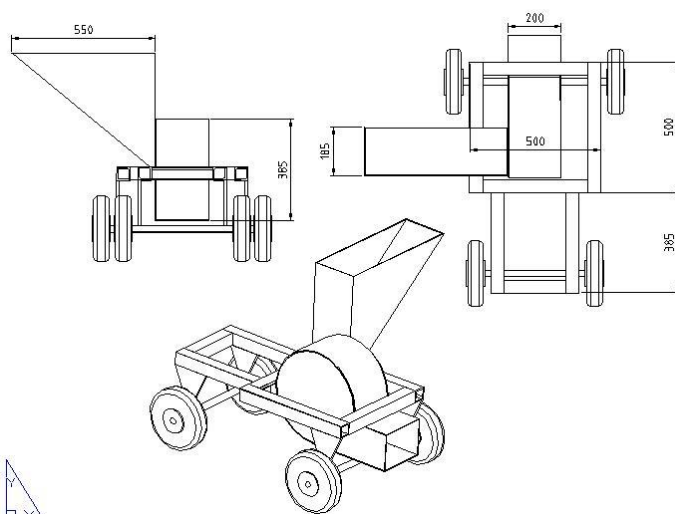
ผลจากการทดสอบพบว่า การทำงานของเครื่องต้นแบบ A มีการตกค้างชิ้นงานที่หั่นได้ในตัวเครื่อง การปรับใบมีดให้ได้ชิ้นงานตามลักษณะที่ต้องการ (บาง-หนา) ต้องอาศัยทักษะด้านช่าง ซึ่งยากสำหรับคนใช้งานทั่วไป การถอดทำความสะอาด โดยทั่วไปทำได้ไม่สะดวก ซึ่งถือเป็นข้อปรับปรุงแก้ไขที่จะต้องดำเนินการต่อไป

ต้นแบบสำหรับการหั่นย่อยเปลือกทุเรียน ที่นำมาทดสอบมีลักษณะการทำงานโดยการผ่านเป็นชิ้นแผ่นบาง หนา 3-4 มิลลิเมตร โดยตัวเครื่องมีลักษณะการทำงานโดยป้อนชิ้นงานเข้าด้านบนและใช้อุปกรณ์ช่วยป้อนชิ้นงานเข้าหาใบมีด เบื้องต้นพบว่าลักษณะของชิ้นงานเป็นที่น่าพอใจแต่รูปแบบการทำงานยังไม่เหมาะสมเนื่องจาก

1. คนป้อนชิ้นงานต้องอาศัยแรงดันชิ้นงานเพื่อให้เข้าถึงใบมีดตัดเมื่อบ่อยครั้งทำให้เกิดความเมื่อยล้า ดังภาพ
2. การปรับระยะใบมีด เพื่อกำหนดขนาดความหนา-บางของชิ้นงานทำได้โดยต้องอาศัยเทคนิคทางช่าง ซึ่งบุคคลที่ใช้งานทั่วไป ทำได้ไม่สะดวก
3. ชิ้นงานที่ได้จากการหั่นย่อยแล้ว จะตกค้างอยู่กับตัวเครื่องเป็นส่วนใหญ่เนื่องจาก ความชื้นของชิ้นงานที่ได้จากการหั่นย่อยและมุมการไหลที่น้อยเกินไป

สำหรับเครื่องต้นแบบ B ได้ปรับปรุงจากเครื่องหั่นย่อยซากพืชเส้นใยของสถาบันวิจัยเกษตรวิศวกรรม โดย ในการออกแบบสร้างให้มีขนาดช่องป้อนกว้างขึ้นสามารถใส่ชิ้นเปลือกทุเรียนให้มีความสะดวก และแก้ไขให้ช่องทางออกของชิ้นเปลือกทุเรียนที่หั่นย่อยแล้วออกได้สะดวกขึ้นเพื่อลดการตกค้างในตัวเครื่อง และปรับเปลี่ยนใบมีดให้เป็นแบบยาว

การออกแบบและแก้ไขต้นแบบ เครื่องหั่นย่อยสำหรับเปลือกทุเรียน

เครื่องหั่นย่อยเปลือกทุเรียนแบบ A

เครื่องหั่นย่อยเปลือกทุเรียนแบบ B

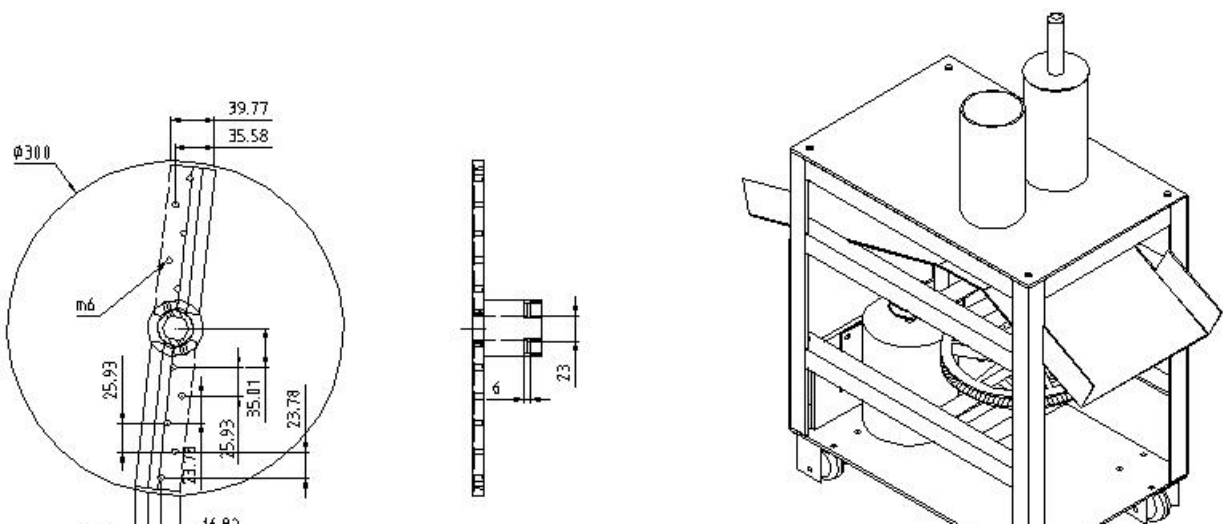
ต้นแบบเครื่องหั่นย่อยเปลือกทุเรียนแบบ B ซึ่งปรับปรุงจากเครื่องหั่นย่อยซากพืชเส้นใย โดยปรับช่อง
ชิ้นงานออกให้อยู่ด้านล่างเพื่อให้ชิ้นงานที่หั่นย่อย ระบายออกได้สะดวกไม่ตกค้าง ใบมีดวงตามแนวแกนนอน
ป้อนชิ้นงานเข้าช่องป้อนมุมประมาณ 45 องศา ผลจากการทดสอบพบว่ามีอัตราการทำงาน 300- 500 kg/hr ซึ่ง

ถือว่ามีประสิทธิภาพการทำงานที่สูง การป้อนชิ้นงานเป็นไปด้วยความไม่สะดวกรต้องใช้อุปกรณ์ หากแต่ลักษณะของชิ้นงานที่ได้มีลักษณะของขนาดชิ้นงานที่ไม่แน่นอนและตัวเครื่องทำจากเหล็กซึ่งเป็นสนิมได้ ต้นกำเนิดใช้เครื่องยนต์ 6 แรงม้า ซึ่งไม่เหมาะกับงานที่จะนำชิ้นงานไปแปรรูปเป็นบรรจุภัณฑ์อาหาร แต่จะเหมาะสำหรับนำชิ้นงานไปใช้งานในลักษณะอื่น จากข้อมูลการผลของการนำชิ้นทดสอบไปอบแห้งทำให้ทราบว่าชิ้นของเปลือกทุเรียนควรมีลักษณะเป็นแผ่นบาง จะทำให้แห้งเร็วและไม่มีความชื้น จึงเป็นข้อมูลตัดสินใจที่จะพัฒนาเครื่องฝานสำหรับใช้ชิ้นงานที่เป็นเปลือกทุเรียน โดยปรับปรุงใหม่และทำการหาประสิทธิภาพใหม่อีกครั้ง

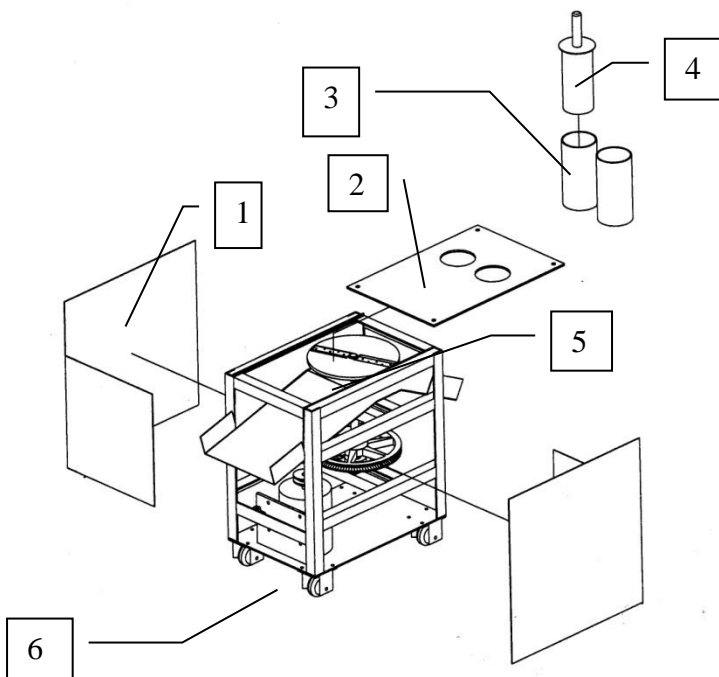
เมื่อทำการแก้ไขเครื่องสำหรับการหั่นเปลือกทุเรียนนั้นได้แก้ไขชิ้นส่วนที่สัมผัสกับชิ้นวัสดุ ให้เป็นสแตนเลส เพื่อลดการปนเปื้อนของสนิม ซึ่งเครื่องหั่นย่อยเปลือกทุเรียน มีลักษณะตัวเครื่อง ประกอบด้วยใบมีดจำนวน 2 ใบ ติดตั้งบนแผ่นสแตนเลส กลมเส้นผ่านศูนย์กลาง 30 เซนติเมตรหนา 15 มิลลิเมตร ติดตั้งในแนวระดับ มีช่องป้อน 2 ช่องทรงกระบอกเส้นผ่านศูนย์กลาง 7.6 เซนติเมตร (3 นิ้ว) ซึ่งเป็นขนาดที่กลมที่เป็นมาตรฐานขายทั่วไป และเป็นขนาดที่พอดีกับขนาดชิ้นเปลือกทุเรียน โดยเบื้องต้นได้ทดลองใช้ที่กลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 10.16 เซนติเมตร(4 นิ้ว) สูง 15 เซนติเมตรเป็นช่องป้อน พบว่าการตัดเฉือนของใบมีดไม่สามารถทำได้เนื่องจากขนาดช่องป้อนที่มีขนาดโตกว่า ทำให้เกิดการพับและการอัดเปลือกทุเรียนและไม่ตัดเฉือนตามแนวขวาง ทำให้การตัดเฉือนทำได้ยาก จึงได้ทำการปรับเปลี่ยนขนาดช่องป้อนให้มีขนาดเล็กลงเป็นขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 7.6 เซนติเมตร (3 นิ้ว) สูง 15 เซนติเมตร พบว่าเมื่อป้อนเปลือกทุเรียนทำให้เปลือกทุเรียนอยู่ในแนวขวางกับใบมีดตลอดและการตัดเฉือนของใบมีดเป็นไปได้ดี แต่ด้วยขนาดความยาวของเปลือกทุเรียนที่มากกว่าขนาดท่อของช่องป้อน การป้อนด้วยการกดอัดจึงทำได้ไม่สะดวก จึงได้เพิ่มความสูงของช่องป้อนเป็น 20 เซนติเมตร โดยการป้อนเปลือกทุเรียนจะป้อนลงตามแนวตั้ง ซึ่งใช้มอเตอร์ไฟฟ้าขนาด 1 แรงม้าเป็นต้นกำเนิด ที่ความเร็วรอบใบมีด 300-540 รอบต่อนาที จำนวนคนป้อน 2 คน มีอัตราการทำงาน 131-392 กิโลกรัมต่อชั่วโมง และได้เก็บข้อมูลตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบเครื่องหั่นเปลือกทุเรียน ที่ปรับปรุงแก้ไข

ขนาดพู่เล่ย์ ตัวซับ (นิ้ว)	ขนาดพู่เล่ย์ ตัวตาม (นิ้ว)	ความเร็วรอบ มอเตอร์	ความเร็วรอบใบมีด (รอบ/นาที)	อัตราการทำงาน (กก./ชม.)	ขนาดชิ้นเปลือกทุเรียน		
					กว้าง	ยาว	หนา
2.5	12	1440	300	131	35	89	4
3	12	1440	360	227	34	86	3.3
2.5	8	1440	450	329	27	68	3
3	8	1440	540	392	33	83	2.3

รายละเอียดเครื่องหันเปลือกทุเรียน ต้นแบบ

รายละเอียดส่วนประกอบเครื่องหันเปลือกทุเรียน

1. ฝาครอบเครื่องด้านข้าง
2. ฝาครอบเครื่องด้านบน
3. ช่องป้อน
4. กระบอกรับ
5. จานใบมีด
6. มอเตอร์ไฟฟ้า

สำหรับเครื่องหันย่อยต้นกล้วยที่ได้พัฒนาปรับปรุงจากเครื่องหันย่อยต้นถั่วลิสง นั้นเมื่อปรับช่องป้อนให้มีขนาดใหญ่ขึ้นและมีความเหมาะสมจึงได้ผลการทดสอบตามตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงผลการทดสอบเครื่องหันย่อยวัสดุการเกษตรสำหรับหันย่อยต้นกล้วย

หัวข้อการทดสอบ	ความเร็วรอบแกนเพลลาใบมีด(รอบ/นาที)			
	650	800	900	1000
ขนาดชิ้นงาน(กว้างxยาว) เซนติเมตร	1.5x3.5	1.3x4	1.3x4	1.0x3
ปริมาณการติดค้างในเครื่อง (%)	1.2	1.3	1.3	1.5
ความสามารถในการทำงาน (ก.ก/ชม.)	560	700	980	1,200
อัตราการใช้เชื้อเพลิง (ลิตร/ชม.)	1	1.2	1.4	1.5

สำหรับเครื่องที่ใช้หันต้นกล้วยตัดแปลงจากเครื่องหันย่อยต้นถั่วลิสง ซึ่งมีลักษณะของ ตัวเครื่องมีใบมีดสำหรับหันย่อยจำนวน 2 ใบ ความยาว 1 ฟุต ทำจากเหล็กไฮสปีด ติดตั้งตรงข้ามกัน วางมุมเอียง 18 องศา กับแนวระดับ ภายในชุดโครเมียมป้องกันการเกิดสนิม ต้นกำลังใช้มอเตอร์ขนาด 1 แรงม้า ที่ความเร็วรอบใบมีด 1,000 รอบต่อนาที มีอัตราการทำงาน 1,200 กิโลกรัมต่อชั่วโมง ขนาดชิ้นของการหันโดยเฉลี่ยมีความยาว 3 เซนติเมตรและกว้าง 1เซนติเมตร

เครื่องหันย่อยต้นกล้วย หลังการปรับปรุง

เครื่องต้นแบบเครื่องหันย่อยต้นแบบวัสดุการเกษตรทั้งสองแบบที่ได้พัฒนาขึ้นมา นี้ เพื่อใช้งานสำหรับการหันวัสดุที่เป็นลักษณะเฉพาะคือ หันเปลือกทุเรียนและหันต้นกล้วย เป้าหมายเพื่อนำวัสดุที่ได้จากการหันนี้ไปใช้ในกระบวนการแปรรูปตามขั้นตอนต่อไป เพื่อให้ได้ซึ่งผงคาร์บอกซิเมทิลเซลลูโลส หรือผลิตภัณฑ์ในรูปแบบอื่น ที่ได้จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ที่เป็นเป้าหมายหลักของโครงการ สำหรับการคำนวณทางเศรษฐศาสตร์เพื่อให้ทราบความคุ้มค่าของเครื่องนั้น ทางผู้วิจัยได้คำนวณเปรียบเทียบเฉพาะเครื่องหันย่อยต้นกล้วย ซึ่งใช้ข้อมูลที่เกษตรกรรับจ้างหันเพื่อใช้เป็นอาหารสัตว์ ส่วนเครื่องหันย่อยเปลือกทุเรียนนั้น เป็นลักษณะเฉพาะงานซึ่งยังไม่มีข้อมูลสำหรับพิจารณาในการคำนวณ

การวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์

คำนวณโดยกำหนดให้ราคาเครื่องหั่นย่อยต้นกล้วยเท่ากับ 15,000 บาท มีอายุการใช้งาน 7 ปี การวิเคราะห์ทางด้านเศรษฐศาสตร์ ทำได้โดยการหาจุดคุ้มทุนของการใช้เครื่องหั่นย่อยต้นกล้วย คำนวณโดยกำหนดให้เครื่องมีราคา 15,000 บาท มีอายุการใช้งาน 7 ปี เป็นฐานในคำนวณ

การวิเคราะห์ทางด้านเศรษฐศาสตร์ โดยการหาจุดคุ้มทุนของการใช้เครื่อง

1. การคำนวณหาต้นทุนการใช้เครื่อง

$$Ac = (Fc/A)+(1/Ct)[(R\&M)+F+O+L0].....\text{สมการที่ 1}$$

$$Fc = D+I.....\text{สมการที่ 2}$$

$$D = (P-S)/N.....\text{สมการที่ 3}$$

$$I = [(P+S)/2](r/100).....\text{สมการที่ 4}$$

เมื่อ

$$D = \text{ค่าเสื่อมราคา} \quad (\text{บาท/ปี})$$

$$I = \text{ดอกเบี้ย} \quad (\text{บาท/ปี})$$

$$P = \text{ราคาซื้อ} \quad (\text{บาท})$$

$$S = \text{มูลค่าซาก} \quad (\text{บาท})$$

$$N = \text{อายุการใช้งาน} \quad (\text{ปี})$$

$$r = \text{อัตราดอกเบี้ย} \quad (\text{เปอร์เซ็นต์/ปี})$$

$$Ac = \text{ต้นทุนการใช้เครื่อง} \quad (\text{บาท/กก})$$

$$Fc = \text{ต้นทุนคงที่} \quad (\text{บาท/ปี})$$

$$A = \text{ชั่วโมงการใช้เครื่องหั่นย่อย 1 ปี} \quad (\text{กก})$$

$$R\&M = \text{ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา} \quad (\text{บาท/ชั่วโมง})$$

$$F = \text{ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง} \quad (\text{บาท/ชั่วโมง})$$

$$O = \text{ค่าน้ำมันหล่อลื่นและน้ำมันไฮดรอลิก} \quad (\text{บาท/ชั่วโมง})$$

$$L0 = \text{ค่าแรงงานคนป้อน} \quad (\text{บาท/ชั่วโมง})$$

$$Ct = \text{ความสามารถในการทำงานของเครื่อง} \quad (\text{กก/ชั่วโมง})$$

การคำนวณหาต้นทุนการใช้เครื่อง ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ในการคำนวณ

$$1. \text{ราคาซื้อ} \quad (P) \quad = \quad 15,000 \quad \text{บาท}$$

$$2. \text{อายุการใช้งาน} \quad (N) \quad = \quad 7 \quad \text{ปี}$$

$$3. \text{มูลค่าซาก} \quad (S) \quad = \quad 1,500 \quad \text{บาท} \quad (10\% \text{ของราคาซื้อ})$$

$$4. \text{อัตราดอกเบี้ย} \quad (r) \quad = \quad 6.75 \quad \% \quad (\text{อัตราดอกเบี้ยของ ธกส.})$$

$$5. \text{ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา} \quad (R\&M) \quad = \quad 1.2\% \text{ของราคาซื้อ} / 100 \text{ ชั่วโมงการทำงาน}$$

$$\begin{aligned}
&= (0.012 \times 15,000) / (100) \text{ ชั่วโมงการทำงาน} \\
&= 1.8 \text{ บาท/ชั่วโมง} \\
6. \text{ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง (F)} &= 35 \text{ บาท/ชั่วโมง} \\
&\quad \text{(ค่าน้ำมันเบนซิน 35 บาท/ลิตร)} \\
7. \text{ ค่าน้ำมันหล่อลื่น (O)} &= 3.5 \text{ บาท/ชั่วโมง} \\
&\quad \text{(10% ของน้ำมันเชื้อเพลิง)} \\
8. \text{ ค่าแรงงานคนป้อน} &= 250 \text{ บาท/วัน} \\
&\quad \text{(L0)} &= 35.7 \text{ บาท/ชั่วโมง} \\
9. \text{ ความสามารถในการทำงาน} & \text{ กก/ชั่วโมง} \\
&\quad \text{(Ct)} &= 1,200 \text{ กก/ชั่วโมง}
\end{aligned}$$

อัตราการสิ้นเปลือง 1.5 ลิตร/ ชั่วโมง

$$\begin{aligned}
D &= (P-S)/N \\
&= (15,000-1,500)/7 \\
&= 1,928.57 \text{ บาท/ปี}
\end{aligned}$$

จากสมการที่ 4 คำนวณหาดอกเบี้ย

$$\begin{aligned}
\text{ดอกเบี้ย} \quad I &= [(P+S)/2](r/100) \\
&= [(15,000+1,500)/2](6.75/100) \\
\text{ดอกเบี้ย} &= 556.9 \text{ บาท/ปี}
\end{aligned}$$

แทนค่า D และ I ในสมการที่ 2 คำนวณหาต้นทุนคงที่

$$\begin{aligned}
\text{ต้นทุนคงที่} \quad Fc &= D + I \\
&= 1,928.57 + 556.9 \\
\text{ต้นทุนคงที่} &= 2,488.47 \text{ บาท/ปี}
\end{aligned}$$

แทนค่าต่างๆในสมการที่ 1 คำนวณหาต้นทุนการใช้เครื่อง

$$\begin{aligned}
Ac &= (Fc/A) + (1/Ct) [(R\&M) + (F+O+L0)] \\
&= (2,488.47/A) + (1/1,200) [1.8+35+3.5+35.7]
\end{aligned}$$

$$Ac = (2,488.47/A) + 0.0633 \dots\dots\dots \text{สมการที่ 5}$$

$$\text{ต้นทุนการใช้เครื่อง} = (2,488.47/A) + 0.0633 \text{ บาท/กก}$$

2. อัตราการจ้าง หั่นย่อย 250 บาทต่อวัน
ซึ่งความสามารถในการทำงานของคน 1 คน = 1,200 กิโลกรัมต่อวัน (7 ชั่วโมง)
คิดอัตราค่าจ้างหั่นย่อย 0.21 บาท/กิโลกรัม
ตามหลักการคำนวณหาจุดคุ้มทุนจะแปรเปลี่ยนตามอัตราการใช้เครื่องต่อปี

3. การคำนวณหาจุดคุ้มทุน

คำนวณหาจุดคุ้มทุนได้ โดยนำค่าใช้จ่ายในการหั่นย่อย

อัตราค่ารับจ้างหั่นย่อย 0.21 บาท/กก แทนค่าต้นทุนในสมการที่ 5

$$Ac = (2,488.47/A) + 0.0633$$

$$0.21 = (2,488.47/A) + 0.0633$$

$$A = 2,488.47/0.1467$$

$$A = 16,963 \text{ กิโลกรัม/ปี}$$

จุดคุ้มทุนการใช้เครื่องเท่ากับ 16,963 กิโลกรัมต่อปี เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราค่าจ้าง 0.21 บาท/กก

ทำงาน 7 ชั่วโมง/วัน อัตราการทำงานของเครื่อง 1,200 กก/ชั่วโมง

เครื่องหั่นย่อยต้นกล้วย นอกจากจะหั่นย่อยต้นกล้วยแล้วยังสามารถหั่นย่อยพืชอื่นได้เช่น ข้าวโพด สำหรับใช้เลี้ยงสัตว์ได้ ซึ่งลักษณะการใช้งานของเกษตรกร โดยทั่วไปไม่นิยมรับจ้างมากนัก จะมีใช้เป็นส่วนตัว สำหรับหั่นย่อยพืชเพื่อเป็นอาหารสัตว์

สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ

เครื่องหั่นย่อยเปลือกทุเรียนและต้นกล้วยที่ได้วิจัยพัฒนาขึ้นนี้ มีเป้าหมายหลักสำหรับใช้ในกระบวนการแปรรูปวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เพื่อให้เกิดประโยชน์และเพิ่มมูลค่า จึงเป็นเครื่องที่ออกแบบสร้างเป็นลักษณะเฉพาะงาน และได้คำนวณทางเศรษฐศาสตร์วิศวกรรมเพื่อแสดงให้เห็นความคุ้มค่าในบางส่วน เครื่องเครื่องต้นแบบทั้งสองเครื่องนี้ยังสามารถปรับปรุงหรือตัดแปลงเพื่อใช้งานในประโยชน์ด้านอื่นได้อีก แต่ทั้งนี้ผู้วิจัยได้มุ่งเน้นให้การทำงานของตัวเครื่องมีความเหมาะสมสำหรับการใช้งานในกระบวนการแปรรูปเพื่อให้ได้ ผลิตภัณฑ์เป็นผงคาร์บอกซิเมทิลเซลลูโลส ซึ่งต้องใช้กระบวนการอีกหลายขั้นตอน การหั่นย่อยและบดเป็นเพียงขั้นตอนการเตรียมวัสดุเบื้องต้นเท่านั้น และทั้งนี้การใช้งานจริงต้องมีการปรับแต่ง เพื่อให้ได้ขนาดชิ้นวัสดุที่เหมาะสมสำหรับกระบวนการโดยรวมต่อไป

การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

งานวิจัยนี้มุ่งเน้นเพื่อสร้างและปรับปรุงเครื่องให้มีความเหมาะสมกับการทำงานด้านแปรรูปวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร แต่ทั้งนี้ ผลของงานวิจัยดังกล่าวคือเครื่องหั่นย่อยทั้งสองเครื่อง เกษตรกรหรือผู้สนใจสามารถนำไปใช้ในงานหั่นย่อยพืช ที่ต้องการลักษณะของชิ้นวัสดุ ที่เหมือนกันหรือคล้ายกันได้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และมีความคุ้มค่าต่อการลงทุนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

จารุวัฒน์ มงคลธนทรศ , ทรงยศ จันทรมานิตย์และสุชาติ สุขนิยม. 2544(ก) .ทดสอบและพัฒนาเครื่องหั่นย่อยซากพืช. เครื่องจักรกลเกษตร 2544. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด,

กรุงเทพฯ ฯ, หน้า 56-57

จารุวัฒน์ มงคลธนทรศ,วีระ สุขประเสริฐและอนุชา เชาว์โชติ. 2544(ข).ทดสอบและพัฒนาเครื่องหั่นฟาง.
เครื่องจักรกลเกษตร 2544. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, กรุงเทพฯ ฯ,
หน้า 65-71

สาทิส เวณัจจันทร์ จารุวัฒน์ มงคลธนทรศ สมเดช ไทยแท้ และ สุทิน จุฑะสุวรรณ 2540.

วิจัยพัฒนาเครื่องนวดเมล็ดพืชสำหรับกะเทาะข้าวโพดที่มีเปลือกหุ้ม กองเกษตรวิศวกรรม
กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ .2556.ซองชา กาแฟละลายน้ำ [ออนไลน์] : สืบค้นจาก

<http://www.thairath.co.th/content/348825>